

Ons Dalton Beleids Plan

René Berends & Hans Wolthuis, 2012

Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur legt scholen tal van wettelijke maatregelen op die over de opbrengsten van het onderwijs gaan, inspecteurs controleren scholen op de geleverde kwaliteit, daltonvisiteurs checken om de vier á vijf jaar de daltonkwaliteit van daltonscholen – soms zelfs voorafgegaan door proefvisitaties – en als schoolbesturen eigen prioriteiten stellen, wordt de kwaliteit van de uitvoering daarvan vaak nog apart gecontroleerd.

Het lijkt erop dat het bepalen wát de kwaliteit van het onderwijs is een zaak van externen is en niet van de professionals zelf en dat leraren steeds vaker externe kwaliteitscontroles als passieve toeschouwers, soms zelfs als slachtoffers, lijdzaam ondergaan.

Met het schrijven van een daltonbeleidsplan kunnen daltonscholen een instrument ontwikkelen om zelf (weer) meer verantwoordelijk te worden voor het bepalen van de kwaliteit van hun onderwijs, als ook om meer verantwoordelijk te worden voor de opzet van de controle van die kwaliteit.

Dit artikel vertelt hoe zo'n daltonbeleidsplan eruit kan zien en hoe het opgezet kan worden.

Invloed op onderwijsbeleid

Er is geen beroepenveld, waar de uitvoerders minder invloed op het beleid hebben dat geformuleerd wordt over dat beroep, dan het onderwijs. De professional lijkt steeds meer uitvoerder te zijn en niet de bepaler van waar het naartoe moet en niet de beslisser over wat daarvoor nodig is.

Over wat 'de' beslissers over het onderwijs zeggen is al een aantal jaren geleden een felle discussie gevoerd. Het lijkt erop dat deze nu wat geluwd is. De Commissie Parlementair Onderzoek

Onderwijsvernieuwingen (Commissie Dijsselbloem) presenteerde in 2008 zijn eindrapport Tijd voor onderwijs, over de onderwijsvernieuwingen die sinds begin jaren negentig zijn doorgevoerd.

Eén van de conclusies was dat het met de stortvloed aan voorschriften die aan het onderwijs opgelegd worden, wel een onsje minder mag. Docenten, ouders en leerlingen waren onvoldoende gehoord bij het maken van plannen, terwijl de Kamer te horen kreeg dat er een breed draagvlak was voor de plannen. Verantwoordelijkheid voor het bepalen van het beleid en het uitvoeren van het beleid zou 'lager in de organisaties' gelegd moeten worden.

Het lijkt erop dat politici nog niet veel geleerd hebben van dit onderzoek. Nog steeds ervaren leraren dat het bepalen van beleid vaak een kwestie is van 'over ons en zonder ons.'

Het nemen van verantwoordelijkheid voor het beleid

Op de werkvloer wordt over dit 'over ons en zonder ons' regelmatig gemopperd. Vaak ervaren leraren dat het bepalen van onderwijsbeleid en het controleren van kwaliteit in een sfeer van wantrouwen gebeurt. Vaak ook wordt het hoofd geschud over wat 'de' minister met zijn ambtenaren nu weer bedacht heeft en over waar 'de' gemeente, 'het' bestuur of 'de' bovenschools manager nu weer mee gekomen is.

Maar er is ook wel kritiek te uiten op hoe leraren zich daarin opstellen. Het lijkt er wel eens op dat leraren de rol om zich wat verongelijkt te wentelen in een slachtofferrol koesteren, om vanaf de zijlijn te roepen dat 'het' beleid niet goed is en dat 'ze' wel zullen merken dat het 'zo' niet werkt.

Dit artikel wil professionals op daltonscholen oproepen om het heft in eigen hand te nemen. De rol van alleen maar uitvoerder past de daltonleraar niet. Hij is de expert en moet zich daarom meer gaan bemoeien met waar het met de eigen school, het onderwijs voor de eigen kinderen naartoe moet. Hij moet zich ook betrokken en verantwoordelijk gaan voelen voor het uitvoeren van gemaakte afspraken om waar te maken wat samen afgesproken is en om daarbij optimale kwaliteit te leveren. De daltonleraar kan de cyclus van wantrouwen, die leidt tot steeds meer voorschriften en steeds meer controle, voor een deel zelf doorbreken door proactief eigen kwaliteitsbeleid te formuleren en af te dwingen om (meer) zeggenschap te krijgen over het onderwijsbeleid van de school.

Ons Dalton Beleids Plan

Om meer zelf te bepalen waar het met de school naartoe moet en om aan een eigen systeem van kwaliteitscontrole te kunnen werken moeten daltonleraren, in een collegiale democratische setting, een eigen schoolvisie op (dalton)onderwijs formuleren. Daarna zouden teams zelf moeten bepalen waar ze met betrekking tot die wenselijke situatie nu staan (bestaande situatie) en zich af moeten vragen hoe op een planmatige wijze, via het stellen van overbruggingsdoelen, vanuit de bestaande situatie naar de gewenste situatie toe gewerkt kan worden. Dat moet gebeuren door actiepunten te formuleren, deze te prioriteren en ze vervolgens stuk voor stuk in concrete actieplannen uit te werken in een meerjarig traject, want niet alles kan tegelijkertijd aangepakt worden. Eenmaal geïmplementeerd zullen afspraken over innovaties geborgd moeten worden. Dat kan door op school een eigen systeem van kwaliteitscontrole op te zetten.

In deze werkwijze is de bekende PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) te herkennen, maar ook andere modellen van planmatig innoveren zijn erin terug te zien.

Bij het op deze wijze planmatig verbeteren van het daltononderwijs op de eigen school kan het daltonbeleidsplan een essentiële rol spelen. Dat plan is een 'levend' document, waarin het team van een daltonschool formuleert:

- (1). wie ze zijn,
- (2). wat hun visie op (dalton)onderwijs is en hoe in de huidige situatie (dalton)onderwijs gegeven wordt,
- (3). hoe er op school aan het opbouwen van kwaliteit, aan kwaliteitscontrole en aan borging van kwaliteit gewerkt wordt; analyse, groslijst en prioriteiten
- (4). hoe actiepunten in een concreet (meerjaren)plan uitgewerkt zijn.

Door de vier elementen waaruit dit document bestaat, kan het de titel dragen: Ons Dalton Beleid(s) Plan.

Ons

Het daltonbeleidsplan bevat een korte, concrete en feitelijke beschrijving van de situatie op de eigen daltonschool. Het bevat bijvoorbeeld een beschrijving van de school, het team, ouders, de situering van de school in de wijk. Voor een deel kan hier ook verwezen worden naar, of overgeschreven worden uit, het (verplichte) schoolplan.

Dalton

Ons Dalton Beleid(s) Plan vertelt in het tweede hoofdstuk hoe het team tegen daltononderwijs aankijkt. Ze formuleert haar visie op (dalton)onderwijs en haar visie op hoe op een 'dalton'-manier leerlingen zich zouden moeten/kunnen ontwikkelen.

Daarnaast wordt in dit hoofdstuk aangegeven hoe, in het licht van deze visie, het daltononderwijs er op dit moment op de school uit ziet.

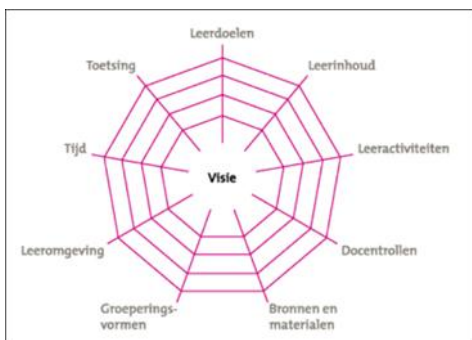
Visie

Beschreven kan worden wat de beweegredenen zijn om daltonschool te worden/zijn. Het team kan hier ook een eigen (expliciete) visie op dalton beschrijven en ook aangeven op welke wijze er tegen de zes door de NDV geformuleerde kernwaarden aangekeken wordt.

In een te formuleren visie op dalton zal het team van een daltonschool ook altijd iets moeten zeggen over de wijze waarop de school zich situeert in de historisch gegroeide context. In hoeverre laat het team zich bijvoorbeeld (nog) door Parkhurst inspireren? Zo'n visie op dalton vraagt ook om een standpunt aangaande de gegroeide daltonpraktijk in Nederland en ook om een standpunt over de wijze waarop de school wenst om te gaan met nieuw te verwerven (wetenschappelijke) inzichten.

Verder expliciteert dit hoofdstuk de eigen (dalton)visie van de school op onderwijs. Daarin zouden daltonscholen samen zelfs (weer) een vernieuwend voorbeeld kunnen zijn voor andere scholen. Zo'n visie is essentieel als de school wil aangeven wat 'goed' onderwijs is. Je kunt immers pas de vraag beantwoorden of het 'goed' is wat je doet, als helder is wat je wilt bereiken (visie, doelen) en helder is of wat je doet op een effectieve wijze leidt tot de gestelde doelen.

Naast een uitwerking van een visie op 'waartoe' wij opvoeden is het ook belangrijk in dit hoofdstuk te vertellen hoe de school aankijkt tegen hoe leerlingen zich ontwikkelen en hoe leerprocessen er bij leerlingen uitzien.

[Curriculair spinnenweb, Van den Akker, 2003]

Dynamisch proces

De maatschappij ondergaat een tot voor kort onvoorstelbaar snelle verandering en het is evident dat het onderwijs die verandering amper kan bijhouden. Er worden nu leerlingen opgeleid voor toekomstige banen die we nu nog niet kennen. Daarom is het essentieel dat schoolteams zich de volgende drie zaken afvragen: (1) welke 21ste-eeuwse kennis en vaardigheden willen ze leerlingen voor het leven meegeven? (2) op welke wijze willen ze leerlingen die kennis en vaardigheden op een optimale manier aanleren en (3) hoe moet het onderwijs daarvoor ingericht worden?

Als het om 21ste-eeuwse kennis en vaardigheden gaat, is het duidelijk dat de huidige wettelijk geformuleerde (minimale) kerndoelen en referentieniveaus daar nog maar een zeer beperkt antwoord op hebben. Het gaat bij 21ste-eeuwse kennis en vaardigheden om zaken als samenwerken, communicatie, creativiteit, ict-geletterdheid, sociale- en culturele vaardigheden, kritisch denken en probleemoplossend vermogen.

Als het om het optimaliseren van leerprocessen gaat, is het de vraag of er niet veel meer ingezet moet worden op authenticiteit en betekenisvolheid van het leren, op het bouwen van mentale modellen bij het leren, op samenwerkend leren, op multi-model en internationaal leren, op intrinsieke motivatie bij het leren en op integratie van binnen- en buitenschools leren. Ook vanuit de daltonkernwaarden zelfstandigheid, vrijheid en verantwoordelijkheid, samenwerken, reflectie, effectiviteit en borging (NDV 2012) zullen daltonscholen de vraag naar optimalisering van leerprocessen in hun

visie verder kunnen expliciteren.

Ten aanzien van de derde vraag – hoe het onderwijs ingericht moet worden – is het ‘curriculair spinnenweb’ een mogelijk hulpmiddel. Vanuit visies op waartoe wij leerlingen opvoeden en hoe leerlingen zich ontwikkelen en leren, zouden schoolteams moeten nadenken over leerdoelen, leerinhouden, leeractiviteiten, docentrollen, de inzet van bronnen en materialen, groeperingsvormen, het inrichten van de leeromgeving, de inzet van tijd en de wijze van toetsing.

Beschrijving huidige daltonpraktijk

In het tweede deel van dit hoofdstuk kunnen scholen een beschrijving geven van de gemaakte afspraken op school over het daltononderwijs. Veel daltonscholen leggen zulke afspraken vast in een daltonboek. Zo’n boek wordt dan gebruikt als document voor de borging van afspraken over innovaties en als kwaliteitsinstrument waarin verantwoording afgelegd wordt over innovaties. Het beschrijven van wat er nu gebeurt heeft pas echt waarde als dat gaat in het licht van de geformuleerde visie of daltononderwijs en op het ontwikkelen en leren van kinderen. Pas dan is een analyse te geven over hoe ‘goed’ de huidige situatie op school is, waar kansen voor ontwikkeling liggen, waarover scholen tevreden zijn en over welke onderwerpen teams de behoefte voelen verbeteringen aan te brengen.

Veel daltonscholen hebben in het verlengde van de visie van de school en de in het daltonboek vastgelegde afspraken een kijkwijzer ontwikkeld, die als basis kan dienen voor zelfreflectie, collegiale consultatie en/of voor klassenbezoek door management of daltoncoördinator.

Beleid(s)

In het derde hoofdstuk beschrijft de school de wijze waarop het eigen (kwaliteits-)beleid geformuleerd is, geeft de school een analyse van de huidige bestaande situatie op school. Die analyse levert een ‘groslijst’ actiepunten op. Verder is het nodig om die lijst te bespreken en de onderwerpen te prioriteren.

Kwaliteitsbeleid

Hier wordt een beschrijving bedoeld hoe er op school tegen kwaliteit, borging van kwaliteit en controle van kwaliteit aangekeken wordt. Vaak is dit een betrekkelijk nieuw, maar essentieel onderdeel van het totale plan.

Bij dit onderdeel kan ook verwezen worden naar de daltonvisitaties. De NDV legt haar leden de verplichting op om zich periodiek te laten visiteren door daltonvisiteurs. Daarmee wil zij de ‘dalton’-kwaliteit minimaal op peil houden, maar het liefst verhogen. De visiteurs schrijven visitatierapporten over de scholen, waarin vaak adviezen voor innovaties naar voren komen.

In dit hoofdstuk kan ook besproken worden hoe er omgegaan wordt met aanbevelingen en aandachtspunten uit de inspectierapporten.

De Inspectie van het Onderwijs (2010) hanteert bij haar schoolonderzoeken een waarderingskader met de onderdelen: kwaliteitszorg, leerstofaanbod, onderwijstijd, didactisch handelen, differentiatie (afstemming), rol van de leerlingen en begeleiding en zorg (Inspectie van het Onderwijs, 2005). Verder vereist zij van scholen dat zij alle stappen van de evaluatieve cyclus doorlopen. Het gaat daarbij om: (1) het vastleggen van doelen en standaarden,

(2) het verzamelen van informatie, (3) het registreren van vorderingen, (4) het interpreteren van vorderingen en (5) het nemen van beslissingen. Dat doorlopen van de evaluatieve cyclus speelt zich volgens de inspectie af op drie niveaus: schoolniveau, groepsniveau en leerlingniveau, waarbij op bovenschools niveau het bestuur een actieve gesprekspartner voor de school moet zijn in relatie tot de opbrengsten.

In het schoolteam kan een school beschrijven hoe een schoolvisie tot stand komt. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de planmatigheid van procedures. Wat is ieders inbreng? Wie is waarvoor verantwoordelijk? Hoe worden afspraken vastgelegd, geborgd? Hoe komen afspraken periodiek terug in teamvergaderingen en als onderwerpen in de gesprekscycli? Is er sprake van zoiets als collegiale consultatie en uitwisseling of zelfs van collegiale visitatie? Zijn collega's begeleiders van elkaar, wordt er gecoacht? Zijn collega's mentoren van elkaar? Ook over (inhoudelijke) verantwoordelijkheid kan gesproken worden. Wat is op school bijvoorbeeld de rol van de daltoncoördinator, de interne begeleider, de bouwcoördinator, de r't'er, als het over kwaliteitszorg gaat. Mocht zulke informatie (nog) niet in het schoolplan staan, dan kan er ook voor gekozen worden om onder het kopje kwaliteitsbeleid in Ons Dalton Beleid(s) Plan over dit aspect van kwaliteitszorg te schrijven.

De Inspectie vereist van het onderwijs dat opbrengsten op een objectieve manier in kaart gebracht worden met valide en betrouwbare gegevens. Als het inzichtelijk maken van de kwaliteit van het (dalton)onderwijs zich daartoe beperkt, doet die eis op een onvoorstelbare wijze afbreuk aan dat onderwijs. Zo toont Paus (2012) bijvoorbeeld aan dat maar zo'n 20% van wat we met elkaar waardevol taalonderwijs vinden (geformuleerd in kerndoelen en referentieniveaus) gedekt wordt met Cito-toetsen. En omdat daltonscholen kwaliteit willen aantonen, ook op de minder goed met Cito-toetsen meetbare doelen, en zelfs op doelen, die vanuit een expliciete visie op het toekomstig functioneren van leerlingen gesteld worden en die verder reiken dan de minimaal geformuleerde kerndoelen en referentieniveaus, zullen ze ook aandacht (moeten) geven aan andere vormen van evalueren (observaties, portfolio's, etc).

Analyse

Als de school een visie formuleert op waartoe leerlingen opgevoed en onderwezen worden en op hoe die ontwikkeling en dat leren optimaal plaatsvindt, dan leidt dat al snel tot de constatering dat de wenselijke situatie (soms) nog ver weg liggen van de bestaande situatie.

In het derde hoofdstuk is het daarom nodig dat de school de bestaande situatie analyseert in het licht van de geformuleerde visie.

Dat laatste is belangrijk anders zullen nooit de juiste keuzes gemaakt worden voor innovaties.

Opgezetten innovaties kunnen dan al snel tot teleurstelling leiden. Veel scholen kennen wel het voorbeeld van het feit dat een nieuwe, dure nieuw aangeschafte methode toch weer niet voldoet aan de impliciete verwachtingen. De conclusie bij dit soort voorbeelden is dat er vooraf dan onvoldoende nagedacht is over wat de visie op dit vak is.

Groslijst

Goed analyseren van de huidige praktijk op school op basis van de visie van de school leidt tot een groslijst van mogelijk te veranderen / verbeteren onderwerpen. Dat kan van alles zijn. Het kunnen

onderwerpen zijn die te maken hebben met instructiewijzen, de taak, werkvormen, toetsen, docentrollen, inhouden en met de inrichting van de schoolhal.

Prioritering

Zo'n groslijst maakt soms zenuwachtig. Moet dat allemaal nog gebeuren? Het antwoord is 'ja', maar niet alles hoeft en kan tegelijkertijd aangepakt worden.

In teamverband of in een overleg tussen management en de coördinatoren kunnen de onderwerpen uit de lijst geprioriteerd worden. Onderwerpen die het belangrijkste zijn het eerst, andere zaken kunnen wel wat naar achteren geschoven worden.

Dat prioriteren van actiepunten kan gebeuren op basis van verschillende criteria. Is er budget nodig en beschikbaar? Zijn het punten die de inspectie, daltonvisiteurs of schoolbestuur hebben aangegeven? Heeft bijvoorbeeld de daltoncoördinator op externe cursusbijeenkomsten, of netwerkbijeenkomsten over nieuwe ontwikkelingen gehoord, waar hij of zij enthousiast voor is en die wellicht door de school overgenomen kunnen worden? Zijn er collega's die op andere (dalton)scholen iets gezien hebben, dat ook ingevoerd zou kunnen worden? Komen er punten uit een eigen tevredenheidsonderzoek naar voren? Welke punten geven leerkrachten in functioneringsgesprekken aan? Ervaren leerkrachten grote knelpunten? Vallen de boekjes van een methode nu echt uit elkaar? Hebben de leerlingen een bloedhekel aan een aanpak, of biedt een aanpak aantoonbaar lage opbrengsten en is die aanpak ineffectief? Het zijn stuk voor stuk belangrijke criteria om te bepalen of een actiepunt prioriteit heeft of niet.

Het meerjarenplan is van groot belang bij het afvragen in hoeverre de school in wil gaan op nieuwe impulsen. Vaak gaat het daar namelijk mis met vernieuwingen. Het bestuur, de overheid, etc. wil ineens wat. Als de school zelf niet een meerjarenplan van actiepunten heeft, is er nauwelijks een argument te geven waarom je daar dan niet in meegaat.

De school zal echter veel beter een overweging kunnen maken of nieuwe impulsen opgenomen kunnen of moeten worden in de actiepuntenlijst en als dat gebeurt, is het ook nog de vraag of in de afweging van punten deze kwesties meteen de hoogste prioriteit krijgen.

Het is voldoende om te weten dat bepaalde punten aangepakt gaan worden over twee, drie, vier jaar. Zo'n meerjarenoverzicht van actiepunten is wel handig. En het is belangrijk die lijst jaarlijks te checken. Komen er onderwerpen bij? Gaan er andere onderwerpen van de lijst?

Plan

Het leggen van de huidige naast de gewenste situatie zal op school tot tal van verbeterpunten leiden. Deze verbeterpunten moeten als actiepunten geprioriteerd worden.

Voor de punten die voor een aankomend jaar opgepakt gaan worden, is het wel nodig om een jaarplan te maken. In zo'n plan kunnen dan aangegeven worden: het onderwerp (waar gaat het over), de doelstelling (wat willen we bereiken?), de activiteiten (wie doet wat wanneer? Ook is het nodig af te spreken wanneer er in de teamvergadering over gesproken zal worden en wanneer door wie besluiten genomen zullen worden, e.d.).

Het is ook belangrijk dat er meteen aandacht is voor het maken van afspraken over criteria voor kwaliteit (wanneer is goed goed genoeg?) en over evaluatie, borging (het vastleggen van de afspraken) en controle (hoe gaan we na of men zich aan afspraken houdt?).

Plannen kunnen op basis van ervaringen aangepast worden. Soms is het nodig om tussentijdse evaluatieve momenten in te bouwen om te kijken of de plannen bijgesteld moeten worden.

Een sfeer van vertrouwen

Het werken aan daltonbeleid moet een feest zijn. Het gaat erom dat leerkrachten samen steeds beter worden in het vak waarvoor ze gekozen hebben. Het moet daarom ook gaan over innovaties waar iedereen achter staat. Als dat gebeurt, dan zullen kwaliteitscontroles in het onderwijs ook veelal plaatsvinden in een sfeer van vertrouwen.

Daarin kan het daltononderwijs een eigen gezicht ontwikkelen en misschien zelfs het voortouw nemen tot het aanbrengen van veranderingen in de door velen verfoeide 'afrekencultuur'. Collega's onderling, maar ook bijvoorbeeld daltoncoördinatoren in daltoncoördinatorennetwerken kunnen elkaar scherp houden, elkaar aanspreken, collegiaal uitwisselen, elkaar over de 'parels' en 'puzzels' informeren, leren van elkaar, elkaar enthousiasmeren. Zelfs discussiëren met 'de voeten op tafel' is daarvoor belangrijk. Iedere leerkracht zou daarvoor, als in de 'rolling reform' van een permanente cyclus van leren en innoveren, met eigen experimenten en onderzoek bezig moeten zijn. Zo'n procedure kan vastgelegd worden in het schoolplan of in het hoofdstuk Beleid, waarbij ook nagedacht kan worden over het faciliteren van leraren in dit proces.

De rol van de daltoncoördinator

Ook voor het daltonbeleidsplan draagt de directeur van de school eindverantwoordelijkheid. Maar dat wil niet zeggen dat het een instrument is alleen in zijn handen. Wil het daltonbeleidsplan succesvol zijn, moet het een 'levend document' zijn, waar het hele team, collegiaal, aan werkt en uit werkt.

Op veel scholen zal de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor het schrijven en bijhouden van het daltonboek en daltonbeleidsplan in handen liggen van de daltoncoördinator. Daarvoor is het echter wel nodig dat de taken van de 'daco' expliciet omschreven en bekrachtigd zijn.

De daltoncoördinator kan het voortouw nemen bij het formuleren van het daltonbeleidsplan, maar hij zal over essentiële zaken, zoals het formuleren van de visie, het prioriteren van actiepunten en het uitwerken van plannen met het hele team moeten overleggen.

Controle van de kwaliteitscontrole

Een zelfbewust, professioneel en volwassen schoolsysteem wil, voor zover dat mogelijk is, zelf bepalen wát ze moet doen, of ze doet wat ze wil doen en of ze de eigen gestelde doelen bereikt. Dat is waar Ons Dalton Beleid(s) Plan daltonscholen de mogelijkheid toe biedt.

Een goed functionerend ODBP kan vervolgens door daltonscholen, proactief, aangeboden worden aan controlerende instanties als de Inspectie en aan daltonvisiteurs om aan te tonen dat er, zonder die druk van buitenaf, nagedacht wordt over kwaliteit en kwaliteitszorg.

Daltonscholen zouden deze instanties met hun ODBP misschien zelfs wel moeten opvoeden niet (alleen) de kwaliteit van het (dalton)onderwijs te controleren, maar vooral zich te richten op de controle van de kwaliteitscontrole. Instanties als de inspectie en de NDV-visiteurs zouden van scholen moeten verwachten dat er, als professionele organisaties, zelf nagedacht wordt over wat goed onderwijs is en dat er zelf nagedacht wordt over de criteria waarmee de school zelf die kwaliteit controleert.

Daltonscholen hebben geen boze politieagenten van buiten nodig om te kijken of ze zich wel aan de regels houden. In het ideaalbeeld dat in dit artikel geschetst is, stellen ze zelf de regels, controleren

ze zichzelf op die zelf geformuleerde regels, omdat het een intrinsieke waarde betreft, om zich aan de eigen regels te houden. Daltonteams weten wat ze willen, maken daarover onderling afspraken en doen wat afgesproken is.

Nawoord

In Ons Dalton Beleids Plan verwoordt het team van een daltonschool een visie op de 'dalton'-aspecten van het onderwijs.

Er is daarbij een directe relatie met het schoolplan. In dat schoolplan beschrijft de school wat 'goed' onderwijs is in algemene zin en wat in haar ogen 'kwaliteit' inhoudt. Verder formuleert het team daar ook haar visie op kwaliteitszorg en verantwoordt het, in het licht van de visie op 'goed' onderwijs en op kwaliteitszorg, de geleverde kwaliteit op school.

Sommige scholen hebben dit alles wellicht nog niet geëxpliciteerd in het schoolplan. Dan kunnen deze aspecten besproken worden bij het maken van het daltonbeleidsplan. Een expliciete visie op goed onderwijs, op kwaliteit en op kwaliteitszorg is wel nodig voor het formuleren van daltonbeleid. Het strekt aanbeveling om over de algemene zaken rond 'goed' onderwijs, kwaliteit en kwaliteitszorg teksten op te nemen in het schoolplan. Maar het maakt in principe niet zo veel uit waar het staat, als het maar ergens staat. Het schoolplan is de geëigende plek, maar misschien is het soms handiger het in het daltonbeleidsplan op te nemen.

Literatuur

Abbenhuis, R., Klein Tank, M., Van Lanschot, V., Van Mossel, G., Nieveen, N., Oosterloo, A., Paus, H., & Roozen, I. (2008). *Curriculair leiderschap. Over curriculaire samenhang, samenwerking en leiderschap in het onderwijs*. Enschede: SLO.

Akker, J.J.H. van den (2003). Curriculum perspectives: an introduction. In J. van den Akker, W. Kuiper & U. Hameyer (Eds). *Curriculum landscape and trends, p. 1-10*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.